

32002R0743

2002.5.1.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

L 115/1

A TANÁCS 743/2002/EK RENDELETE

(2002. április 25.)

a polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés végrehajtását előmozdító tevékenységek általános közösségi keretszabályozásának létrehozásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 61. cikke c) pontjára és 67. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára ⁽¹⁾,tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽²⁾,tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽³⁾,

mivel:

- (1) Az Európai Unió a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség fenntartását és fejlesztését tűzte ki céljául, amelyben biztosított a személyek szabad mozgása. Ebből a célból a Közösségnek el kell fogadnia, egyebek mellett, olyan – a polgári ügyek terén megvalósuló igazságügyi együttműködéssel kapcsolatos – intézkedéseket, amelyek a belső piac zavartalan működéséhez szükségesek.
- (2) 1998. december 3-án a Tanács elfogadta a Tanács és a Bizottság cselekvési tervét az Amszterdami Szerződés – a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó – rendelkezéseinek lehető legmegfelelőbb végrehajtásáról (a továbbiakban: „bécsi cselekvési terv”) ⁽⁴⁾.
- (3) Az 1999. október 15-én és 16-án Tampereben tartott Európai Tanács elfogadta következtetéseit „A szabadság, biztonság és igazságosság uniója felé: Tamperei mérföldkövek” címmel.
- (4) 2000. november 30-án a Tanács elfogadta a Bizottság és a Tanács – a polgári és kereskedelmi ügyekben hozott határozatok kölcsönös elismerése elvének megvalósítására irányuló – közös programját ⁽⁵⁾.

- (5) A 96/636/IB együttes fellépés ⁽⁶⁾ az 1996. és 2000. közötti időszakra létrehozta az igazságügyben dolgozó, gyakorló jogászok támogatási és csereprogramját (Grotius).
- (6) A 290/2001/EK rendelet ⁽⁷⁾ a igazságügyi területen dolgozó jogászok támogatási és csereprogramját (Grotius, polgári jog) – a közösségi programok és támogatások leendő prioritásait érintő mélyreható elemzések eredményétől függően – csupán egy éves átmeneti időszakra hosszabbította meg.
- (7) Az 1496/98/EK európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽⁸⁾ három éves cselekvési tervet állapított meg a közösségi jog ismeretének javítására a jogi szakmákban (Robert Schuman projekt).
- (8) A Szerződésben, a bécsi cselekvési tervben és a Tamperei következtetésekben meghatározott nagyszabású célok megvalósításához a polgári jog terén folytatott tevékenységek számára rugalmas és hatékony általános közösségi keretszabályozásra van szükség.
- (9) E tevékenységek céljából létrehozott általános közösségi keretszabályozásnak biztosítania kell a Bizottság – a szubsidiaritás elvének megfelelő – kezdeményezéseit, a polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködést elősegítő és megkönnyítő szervezetek támogatására irányuló intézkedéseket, valamint az egyedi projektek támogatását szolgáló intézkedéseket.
- (10) A polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés továbbfejlesztése több intézkedést is igényel, következésképpen azokat a közösségi cselekvési program keretében kell megtenni. Ezeknek az intézkedéseknek a megtervezésére és végrehajtására nézve előnyös a közösségi tevékenységek általános keretszabályozásába való illesztésük.
- (11) A bizottsági intézkedések olyan egyedi fellépéseket foglalhatnak magukban, mint tanulmányok, kutatások, szemináriumok, konferenciák, szakértői találkozók, kiadványok, kézikönyvek, adatbázisok és/vagy web-oldalak, valamint a közösségi tevékenységek általános keretszabályozásában a társfinanszírozású projektek eredményeinek terjesztését szolgáló intézkedések.

⁽¹⁾ HL C 213. (E), 2001.7.31., 271. o.⁽²⁾ 2002. március 12-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).⁽³⁾ HL C 36., 2002.2.8., 77. o.⁽⁴⁾ HL C 19., 1999.1.23., 1. o.⁽⁵⁾ HL C 12., 2001.1.15., 1. o.⁽⁶⁾ HL L 287., 1996.11.8., 3. o.⁽⁷⁾ HL L 43., 2001.2.14., 1. o.⁽⁸⁾ HL L 196., 1998.7.14., 24. o.

- (12) A tagállamok jogrendszerének és igazságügyi rendszerének kölcsönös megértését segítő tevékenységeket magába foglaló általános közösségi keretszabályozás hozzájárul a polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés korlátainak csökkentéséhez, ami javítja a belső piac működését.
- (13) Szükség van a polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés terén rendelkezésre álló közösségi eszközök megfelelő alkalmazását biztosító intézkedésekre, ezek hatékonyabbak lesznek, ha a közösségi tevékenységek általános keretszabályozásában összehangolják őket.
- (14) Mivel a javasolt intézkedések céljait a tagállamok önállóan nem képesek kellőképpen megvalósítani, és következésképpen – a célok megvalósításához szükséges európai dimenzió, az azonos intézkedések nagy számának köszönhetően várható gazdaságosság és a tervezett intézkedések előreláthatóan halmozott hatásai miatt – ezek a célok a Közösség szintjén jobban elérhetők, a Közösség a Szerződés 5. cikkében megállapított szubszidiaritás elvének megfelelően intézkedéseket hozhat. Ez a rendelet, az említett cikkben előírt arányossági elvnek megfelelően, nem lépi túl a célok megvalósításához szükséges mértéket.
- (15) Az Európai Unió tagjelölt országai részvétele ebben az általános közösségi tevékenységi keretszabályozásban hasznos felkészülést nyújt a csatlakozásra, különösen az említett országoknak a közösségi vívmányok alkalmazása iránti képessége tekintetében.
- (16) A szabálytalanságok, illetve a Bizottság és a kedvezményezettek közötti támogatási megállapodásokban foglalt kötelezettségek teljesítésének elmaradása esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozóan bizonyos elveket kell megállapítani.
- (17) Az e rendelet végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozat ⁽¹⁾ szerint fogadják el.
- (18) Az éves munkaprogramot – az intézményi egyensúly biztosítása céljából – az irányítóbizottság eljárása szerint fogadják el, különös tekintettel arra, hogy a 3. cikk (1) bekezdésében előírt egyedi fellépéseket a Bizottságnak kell meghoznia.
- (19) Az Egyesült Királyság és Írország – az Európai Unióról szóló szerződéshez, valamint az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyság és Írország helyzetére vonatkozó jegyzőkönyv 3. cikkének megfelelően – kifejezte e rendelet elfogadása és megvalósítása iránti részvételi szándékát.
- (20) Dánia, az Európai Unióról szóló szerződéshez, valamint az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, Dánia helyzetére vonatkozó jegyzőkönyv 1. és 2. cikkének megfelelően nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, amely így Dániára nézve nem kötelező és nem alkalmazandó,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

CÉLOK ÉS TEVÉKENYSÉGEK

1. cikk

A rendelet tárgya

(1) Ez a rendelet, a polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés megvalósításának előmozdítása érdekében, meghatározza a közösségi tevékenységek általános keretszabályozását (a továbbiakban: „általános keretszabályozás”) a 2002. január 1. és 2006. december 31. közötti időszakra.

(2) Ezt a rendeletet Dániában nem kell alkalmazni.

2. cikk

Célok

A tevékenységek általános keretszabályozásának céljai a következők:

- (1) az igazságügyi együttműködés előmozdítása polgári ügyekben, különösen törekedve a következőkre:
  - a) a jogbiztonság szavatolása és az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés javítása;
  - b) a bírósági határozatok és ítéletek kölcsönös elismerésének előmozdítása;
  - c) a jogszabályok szükséges közelítésének előmozdítása; illetve
  - d) a polgári jog és a polgári eljárások eltéréseinek tulajdonítható akadályok kiküszöbölése;
- (2) a tagállamokban működő jogi és igazságügyi rendszerek kölcsönös megismerésének előmozdítása polgári jogi területen;
- (3) a közösségi eszközök hatékony érvényesítésének és alkalmazásának biztosítása a polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés terén; és
- (4) a közvélemény – az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférésről, az igazságügyi együttműködésről, valamint a tagállamok jogrendszereinek polgári jogi elemeiről történő – tájékoztatásának a javítása.

3. cikk

Tevékenységtípusok

Azoknak a tevékenységeknek, amelyeket az általános keretszabályozás alapján finanszíroznak és fejtenek ki, a 2. cikkben felsorolt célok legalább egyikét meg kell valósítaniuk, és tartalmazniuk kell a következőket:

1. a Bizottság egyedi fellépései;

⁽¹⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

2. közösségi érdekeltségű egyedi projektek finanszírozását biztosító intézkedések, az 5. cikkben meghatározott feltételek szerint; vagy
3. a nem kormányzati szervezetek által végzett tevékenység finanszírozását biztosító intézkedések, a 6. cikkben előírt feltételek szerint.

4. cikk

Harmadik országok részvétele

A tevékenységeknek ez az általános keretszabályozása részvételre nyitva áll a következő országok előtt:

- (1) a közép- és kelet-európai tagjelölt országok (KKEO) az Európai Megállapodásokban, ezek kiegészítő jegyzőkönyveiben és a vonatkozó Társulási Tanácsok határozataiban meghatározott feltételek szerint;
- (2) Ciprus, Málta és Törökország számára a velük kötött kétoldalú megállapodások értelmében;
- (3) más országok számára, amennyiben a megállapodások és az eljárások ezt lehetővé teszik.

5. cikk

Egyedi projektek

(1) A 3. cikk (2) bekezdésében említett egyedi projektek a következők közül egy vagy több elemből állhatnak:

- a) képzés;
- b) csereprogramok és gyakorlatok;
- c) tanulmányok és kutatás;
- d) értekezletek és szemináriumok;
- e) információterjesztés.

(2) Projektet intézmények, valamint közjogi vagy magánjogi szervezetek, benne szakmai szervezetek, kutatóintézetek és az igazságügyben dolgozó, gyakorló jogászok jogi és továbbképzésével foglalkozó intézetek nyújthatnak be.

A „igazságügyi területen dolgozó jogász” kifejezés többek között a bírákat, ügyészeket, ügyvédeket, a felsőoktatási és tudományos alkalmazottakat, minisztériumi köztisztviselőket, bírósági tisztviselőket, bírósági végrehajtókat, bírósági tolmácsokat és a polgári jogi igazságszolgáltatáshoz kötődő más szakembereket jelenti.

(3) A projektek akkor jogosultak társfinanszírozásra, ha legalább három olyan országra terjednek ki, amelyek a tevékenységek általános keretszabályozásában részt vesznek.

A projektekhez társulhatnak dán igazságügyi területendolgozó, jogászok és a tagjelölt országokból származó igazságügyi területen dolgozó jogászok is, amennyiben ez előmozdítja felkészülésüket a csatlakozásra, valamint más, a tevékenységek e keretszabályozásában részt nem vevő harmadik országok igazságügyi területendolgozó jogászaik, amennyiben ez a projektek céljait szolgálja.

6. cikk

Társadalmi szervezetek tevékenysége

A 3. cikk (3) bekezdésében említett intézkedések finanszírozása olyan – társadalmi szervezetek éves cselekvési programjában foglalt – tevékenységek támogatásának formájában történhet, amelyek megfelelnek a következő kritériumoknak:

1. non-profit szervezetnek kell lenniük;
2. valamely tagállam törvényei alapján jöttek létre;
3. európai dimenzióval rendelkező tevékenységet kell folytatniuk, és – általános szabályként – a tagállamok legalább felét kell magukba foglalniuk;
4. tevékenységük céljai között ott kell lennie a 2. cikkben meghatározott célok közül legalább egynek.

II. FEJEZET

FINANSZÍROZÁS, MEGVALÓSÍTÁS ÉS ELJÁRÁSOK

7. cikk

Finanszírozás

(1) Ezen általános keretszabályozásba tartozó tevékenységek társfinanszírozása kizárja az Európai Unió általános költségvetéséből finanszírozott bármely egyéb program révén történő finanszírozást.

(2) Az egyrészt a 3. cikk (1) bekezdésében, másrészt a 3. cikk (2) és (3) bekezdésében említett tevékenységeket az éves összeg arányos része illeti meg.

(3) Az Európai Unió általános költségvetéséből történő költségvetési támogatás aránya elvileg nem haladhatja meg a 3. cikk (2) és (3) bekezdésében említett tevékenységek költségének 60 %-át. Mindemellett, kivételes körülmények esetén, a költségvetési támogatás elérheti az összeg 80 %-át.

8. cikk

Megvalósítás

(1) A Bizottság minden évben, lehetőleg június 30. előtt közzéteszi az éves munkaprogramot, amely:

- a) a célok és tevékenység típusok tekintetében meghatározza a következő év prioritásait;
- b) megadja a 3. cikk (1) bekezdésében említett, a Bizottság által tervekbe vett tevékenységek leírását;
- c) tartalmazza a 3. cikk (2) és (3) bekezdésében említett tevékenységekre vonatkozó kiválasztási és támogatási kritériumokat, valamint a javaslatok benyújtásának és jóváhagyásának eljárásait.

(2) A Bizottság az éves munkaprogramot a 13. cikk (2) bekezdésében előírt eljárás szerint fogadja el.

(3) A javaslatok értékelésében és kiválasztásában a Bizottság különösen a következőket tartja szem előtt:

- a) alkalmasság a 2. cikkben említett célokhoz való hozzájárulásra;
- b) problémamegoldó irányultság;
- b) európai dimenzió;
- d) az eredmények terjesztésére tervezett intézkedések;
- e) kiegészítő jellegű kapcsolódás befejezett, jelenlegi vagy jövőbeli tevékenységekhez;
- f) a tevékenység mérete, különösen a gazdaságosság és a költség-hatékonyság figyelembe vételével.

(4) A Bizottság megvizsgál minden hozzá benyújtott, a 3. cikk (2) és (3) bekezdésében említett tevékenység tervét. Az ezekre vonatkozó döntéseket a 12. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően hozzák meg.

9. cikk

Finanszírozási döntések

(1) A Bizottságnak a 3. cikk (2) és (3) bekezdése alapján meghozott finanszírozási döntéseit követően kerül sor a Bizottság és a kedvezményezettek közötti támogatási megállapodásra.

(2) Az így kialakult finanszírozási döntések és támogatási megállapodások a Bizottság pénzügyi ellenőrzése és a Számvevőszék ellenőrzése alá tartoznak.

10. cikk

Felügyelet

(1) A Bizottság gondoskodik a Közösség által finanszírozott tevékenységek végrehajtásának rendszeres ellenőrzéséről és felügyeletéről. Az ellenőrzést és a felügyeletet a Bizottság és a kedvezményezett közötti megállapodás szerinti eljárások alkalmazásával elkészített jelentések alapján végzik el. Ezek mintavétel formájában történő helyszíni ellenőrzéseket is magában foglalhatnak.

(2) A kedvezményezettek minden egyes intézkedésről, annak megvalósítását követő három hónapon belül, jelentést nyújtanak be a Bizottsághoz. A jelentés formáját a Bizottság határozza meg, beleértve azt is, hogy annak milyen típusú információt kell tartalmaznia.

(3) A pénzügyi támogatás kedvezményezettjei a Bizottság rendelkezésére megőrzik – egy-egy intézkedés utolsó kiadásától számítva öt éven keresztül – az ezen intézkedésekre vonatkozó kifizetéseket igazoló dokumentációt.

11. cikk

Az információ terjesztése

(1) A Bizottság minden évben közzéteszi a kedvezményezettek, valamint az ezen általános keretszabályozásban finanszírozott tevékenységek jegyzékét, a támogatási összegeket is beleértve.

(2) A Bizottság intézkedéseket hozhat azokban az esetekben, amelyekben a 3. cikk (2) bekezdése alapján finanszírozott projektek nem írják elő az eredmények terjesztését, de ahol ez hozzájárulást jelenthet a 2. cikkben említett célok megvalósításához.

(3) A Bizottság minden év elején tájékoztatja a 12. cikk szerinti bizottságot a 3. cikk (1) bekezdése alapján előző évben megvalósult tevékenységekről.

12. cikk

A bizottság

(1) A Bizottságot egy bizottság („12. cikk szerinti bizottság”) támogatja.

(2) E bekezdésre történő utalás esetén a 1999/468/EK határozat 3. és 7. cikkét kell alkalmazni.

(3) A bizottság elfogadja eljárási szabályzatát.

13. cikk

Irányítóbizottság

(1) A Bizottságot egy irányítóbizottság („13. cikk szerinti bizottság”) támogatja.

(2) E bekezdésre történő utalás esetén az 1999/468/EK határozat 4. és 7. cikkét kell alkalmazni.

Az 1999/468/EK határozat 4. cikke (3) bekezdésében előírt időtartamot három hónapban állapítják meg.

(3) Az irányítóbizottság elfogadja eljárási szabályzatát.

14. cikk

Szankciók

(1) A szankciókat – ennek a rendeletnek megfelelően – a támogatási megállapodásokban szabályozzák.

(2) A Bizottság – szabálytalanságok észlelése, illetve a támogatási megállapodásból eredő kötelezettségek nem teljesítése esetén – megszüntetheti az általános keretszabályozás értelmében megkötött támogatási megállapodásokat.

A Bizottság – szabálytalanságok észlelése, illetve a támogatási megállapodásból eredő kötelezettségek nem teljesítése esetén – felfüggesztheti a támogatás fennmaradó összegének kifizetését. A Bizottság – az általa meghatározott ésszerű határidőn belül – magyarázatot, illetve a helyzet rendezését kéri a kedvezményezettől.

A Bizottság – a nem kielégítő válasz esetén, illetve a helyzet rendezésének hiányában – felmondhatja a támogatási megállapodást, és kérheti a már kiutalt összegek visszatérítését a megfelelő késedelmi kamatokkal együtt.

(3) Amennyiben a támogatási megállapodásból eredő kötelezettségeket részben nem teljesítik, a Bizottság csökkentheti a fennmaradó támogatási összeget, és kérheti a már kiutalt összegek egy részének visszatérítését a megfelelő késedelmi kamatokkal együtt.

15. cikk

Jelentés és értékelés

(1) A Bizottság legkésőbb 2004. június 30-ig tesz jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak ennek az általános keretszabályozásnak a megvalósításáról, beleértve a tevékenységek ellenőrzésének eredményeit, a tevékenységekről szóló jelentéseket és azok felügyeletét.

(2) Erről az általános keretszabályozásról a Bizottság értékelő jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak úgy, hogy ez a jelentés az általános keretszabályozás eseteleges megú-

jításának időpontjában rendelkezésre álljon, illetve legkésőbb 2005. december 31-ig. Ez a jelentés a költséghatékonyság értékelését és a célok megvalósításának – a teljesítménymutatók alapján kidolgozott – értékelését is tartalmazza.

16. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és az Európai Közösséget létrehozó szerződésnek megfelelően közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Luxembourgban, 2002. április 25-én.

a Tanács részéről

az elnök

M. RAJOY BREY
